

Leiden

Gemeente Leiden

Postadres Postbus 9100
2300 PC LEIDEN

Contact www.leiden.nl/contact

Website www.leiden.nl/gemeente

Verslag

Onderwerp Meedenkroute stationsgebied Leiden

Datum zaterdag 5 september 2020

Introductie

Op zaterdag 5 september organiseerde gemeente Leiden een verrassende en coronaveilige wandeling, de Meedenkroute. Meer dan 100 deelnemers meldde zich aan en gingen op zes verschillende plekken in het gebied in gesprek met ontwerpers en gemeente over onderwerpen zoals duurzaamheid, mobiliteit en de identiteit van het stationsgebied. Ook kregen deelnemers de gelegenheid om ideeën aan te dragen voor de toekomstige inrichting van het Morspoort- en Morssingelterrein en de Connexion-locatie.

Hieronder vindt u een overzicht van alle plekken, een omschrijving van de activiteit per plek en een korte analyse van de opgehaalde resultaten. In de bijlagen op Doemee.Leiden.nl vindt u tevens een bestand met alle rauwe data, o.a. alle kansen, zorgen en dromen die per locatie zijn opgeschreven, de gemaakte *moodboards* en ingevulde vragenlijsten. Deze waardevolle bron van informatie dient als belangrijke input richting de reflectiefase, waarin alle opgehaalde informatie samengevoegd wordt tot een eerste opzet van een gebiedsvisie. In december kunt u daarop reageren.

De foto's zijn afkomstig van Buro JP.

Plek 1: Volkenkunde – de identiteit van het stationsgebied

i. Overzicht van de werkvorm

Bij de eerste plek kon meegedacht worden over de **identiteit** van het stationsgebied. Hoe gaat dit eruit zien? Welke sfeer hangt er? Wat voelt de bezoeker straks als hij er rondloopt? Wat is het verhaal van het toekomstige stationsgebied? De identiteit beschrijft hoe het stationsgebied van de toekomst eruitziet. De identiteit geeft richting aan de manier waarop het stationsgebied wordt ontwikkeld.

Met 100 deelnemers, verdeeld over 16 workshops, zijn we in gesprek gegaan over het sfeerbeeld van het stationsgebied van de toekomst. In de workshop hebben we eerst de opgehaalde resultaten tot nu toe gepresenteerd, verwerkt in **3 verhaallijnen**, **5 merkwaarden**, **4 kernkwaliteiten** en een belofte voor de toekomst (**kernpropositie**).

- De verhaallijnen vormen de drie belangrijkste thema's binnen de identiteit.
- De merkwaarden beschrijven de sfeer van het stationsgebied van de toekomst.
- De kernkwaliteiten zijn de sterke punten van het stationsgebied van de toekomst.
- In de kernpropositie komen de verhaallijnen, merkwaarden en kernkwaliteiten samen in 2 zinnen. De kernpropositie vat daarmee het toekomstbeeld van het stationsgebied samen.

Op basis hiervan wordt het stationsgebied verder ontwikkeld: hoe gaan we bouwen, waarop moeten we investeren en wat voor soort horeca, winkels en evenementen zijn passend in het stationsgebied? Maar ook: hoe vertellen we over het stationsgebied van de toekomst?

Na deze presentatie hebben de deelnemers hun **kansen**, **zorgen** en **dromen** kunnen uiten door middel van post-its. Vervolgens zijn we hierover in gesprek gegaan met elkaar. De kinderen konden meedenken door het stationsgebied van hun dromen te tekenen aan de kleurtafel. Tot slot hebben alle deelnemers een set ansichtkaarten met de verhaallijnen meegekregen. Hierop konden zij aanvullende ideeën schrijven tijdens de meedenkroute. Deze ansichtkaarten konden aan het einde van de meedenkroute worden ingeleverd.

ii. Verwerking opgehaalde input / analyse resultaten

Alle post-its met de kansen, zorgen en dromen van de Leidenaren zijn verzameld en geclusterd op basis van negen overkoepelende thema's. Deze negen thema's zijn:

1. Mobiliteit
2. Bouw/architectuur/fysieke inrichting
3. Groen
4. Functies
5. Visitekaartje/verbinding met Leiden
6. Gebruikers
7. Participatie
8. Veiligheid/overlast
9. Gebiedsvisie algemeen

Vervolgens is per thema geanalyseerd welke kansen, zorgen en dromen het vaakst genoemd zijn. Zo kwam bij **'mobiliteit'** vooral naar voren dat de Leidenaren het stationsgebied nu als chaotisch en gevaarlijk ervaren. Ze zien kansen om de verkeersstromen uit elkaar te trekken en daarmee de veiligheid te vergroten. Bij het thema **'bouw/architectuur/fysieke inrichting'** zijn veel zorgen uitgesproken over de hoogbouw. Maar de Leidenaren zien ook veel kansen in de architectuur om van het stationsgebied een uniek, groen en mooi gebied te maken. Een groen stationsgebied is een veel geuite kans en droom. Bij **'functies'** kwam vooral naar voren dat het stationsgebied een bredere functiemix moet krijgen, waar je kunt wonen, werken, ontspannen, reizen en studeren. Het stationsgebied moet een plek worden waar je niet alleen snel door heen wilt, maar waar ook gezellig een kop koffie gedronken kan worden. Daarbij is ook de zorg geuit dat het stationsgebied kan concurreren met de binnenstad.

Het thema **'visitekaartje en verbinding met Leiden'** kwam ook vaak naar voren: het stationsgebied wordt gezien als de entree van de stad en biedt kansen om hier het onderscheidende karakter van Leiden te etaleren. Verder werd gesteld dat het stationsgebied een plek moet zijn voor alle Leidenaren, kijkend naar de toekomstige **gebruikers**: iedereen moet zich hier welkom voelen.

Er zijn veel zorgen geuit omtrent het thema **'veiligheid en overlast'**. Denk aan verkeersveiligheid, geluidsoverlast en zwerfval. Bij het thema **'participatie'** is aangegeven dat alle Leidenaren vertegenwoordigd moeten worden in het participatieproces. Van wijkverenigingen tot jongeren, en van voorstanders tot de meer kritische Leidenaren.

Tot slot is de zorg uitgesproken over de **gebiedsvisie algemeen** en de haalbaarheid van de plannen. De Leidenaren waren over het algemeen enthousiast over de beschreven identiteit van het stationsgebied van de toekomst. Maar lukt het om dit ook zo te realiseren?

Plek 2: Stationsplein - openbaar vervoersknooppunt & mobiliteit

i. Overzicht van de werkvorm

Het concept dat hier gekozen is een 'spel' waarin de deelnemers een investeringsbudget krijgen, die zij als groep moeten verdelen over een aantal projecten binnen het stationsgebied ten behoeve van de verbetering van de OV-knoop. Zij moeten het geld verdelen en daarbij een duidelijke prioritering aangeven. De deelnemers zullen op een magnetisch bord hun investeringsbudget (€100 miljoen) kunnen verdelen tussen vooraf aangegeven mogelijkheden. Hiervoor zullen magnetisch 'briefgeld' beschikbaar zijn (€5, €10 en €20 miljoen). Denk hierbij aan verbetering van de stationshal, een mooi nieuw busstation of extra parkeerplekken voor fietsen.

Niet altijd kwamen we volledig toe aan het spel, toch waren de deelnemers erg te spreken over deze vorm van participeren. Op inhoudelijk gebied werden er meerdere zorgen over het gebied geuit. Dit ging echter op een prettige manier waarbij per groep gezamenlijk naar de kern van het probleem werd gezocht, alsook vooruitgekeken werd naar mogelijke oplossingsrichtingen.

ii. Verwerking opgehaalde input / analyse resultaten

• Algemene ambitie openbaar vervoersknooppunt

Onder deelnemers is breed begrip voor een omvangrijke en integrale aanpak van Knooppunt Leiden Centraal tot 'hoogwaardige OV-Hub'. Iedereen ziet de grote verbeterslag die gemaakt kan worden.

• Openbare ruimte

Een sterk verbeterde openbare ruimte op en rondom de OV-Knoop werd door alle deelnemers benoemd "Het is zonde dat de eerste indruk van bezoekers aan Leiden het huidige stationsplein is, terwijl Leiden zoveel te bieden heeft". "Het gebied verdient een kwaliteitssprong" zodat het als "Entree" kan functioneren. "het moet ook fijn zijn om er te verblijven". Belangrijk is wel dat de functionaliteit van het knooppunt allereerst goed moet functioneren. Er werden interessante discussies gevoerd over architectonisch hoogwaardige gebouwen en de

menselijke maat. Andere ideeën bestonden uit meer groen, meer kunst maar vooral: “speelser en minder rechttoe, rechtaan”.

- **Routes**

Meest gehoorde opmerkingen gingen over de chaotische verkeerssituaties, vooral op het stationsplein. Gebruikers en bewoners voelen zich door onoverzichtelijke situaties onveilig in het gebied. Het advies is dan ook om de vervoersstromen en vervoersmiddelen waar mogelijk te scheiden, waarbij de nadruk moet komen te liggen op verbeterde looproutes. Daarnaast wordt gepleit voor het veranderen van busroutes. Bussen die de regio aandoen, moeten niet meer door de binnenstad. Autoverkeer Rijnsburgerweg afwaarderen wordt meerdere keren genoemd.

- **Busstation**

Unanimiteit dat het busstation anders moet. Meer comfort en minder dominant qua uitstraling en ruimtebeslag. Een enkeling oppert ondergrondse varianten of over het spoor. In onderling gesprek wordt de realiteit daarvan ter discussie gesteld. Een busstation met bijvoorbeeld een park en voorzieningen op het dak wordt als aantrekkelijk idee gezien. In ieder geval moet de connectie tussen het busdomein en het treindomein beter “Laten we voor een paraplu-loze overstap gaan”.

- **Treinstation**

Veel gebruikers van de stationshal en de perrons ervaren het als erg als druk in de spits. Een heel veel genoemd advies is het realiseren van extra opgangen bij het LUMC en Schuttersveld om loopafstanden te verkleinen en drukte te spreiden. Veel gehoord is de wens om de stationshal te verbreden en de OV-poortjes weg te halen of een vrije doorloop te maken. De entrees verdienen een upgrade aan beide zijden.

- **Uitbreiden fietsparkeren**

Alom steun en begrip voor het verder uitbreiden en kwaliteitsverbetering van fietsparkeren. Vanuit een visie en niet meer losse, tijdelijke maatregelen. Daarbij goed kijken naar de herkomst en bestemming van fietsers om de juiste positie te bepalen. Een goed fietsparkeer-verwijssysteem kan bijdragen aan beter vindbaarheid van vrije plekken. Een deelnemer vindt de nieuwe rekken in de Lorentz stalling niet gebruiksvriendelijk.

- **Onderdoorgangen spoor**

De discussies over de onderdoorgangen waren kort en krachtig. De kwaliteit en capaciteit is ondermaats. Het station en het spoor worden als barrière ervaren. Er is meerdere malen geopperd om de poortjes in de stationshal te verplaatsen, de hal te verbreden en de andere tunnels ambitieus te verbeteren. Een deelnemer opperde om een verbinding over het spoor te leggen.

- **Taxi en Kiss & Ride**

De taxistandplaats wordt door de deelnemers als lelijk ervaren. Men ziet graag een mooiere invulling van de plek. Veel mensen vinden dat een Kiss & Ride voorzieningen belangrijk is om te behouden. De huidige situatie wordt als rommelig ervaren.

- **Verduurzaming en groen**

De deelnemers zijn het eens over de noodzakelijke verduurzamingsslag. Sommigen opperden meer groen in het gebied: “Laten we van Leiden Centraal het groenste station van Nederland maken”. Hoewel de bouwopgave in het gebied geen onderwerp van deze workshop was werd gepleit voor flexibiliteit in het programma richting de toekomst. Sommigen uitten zorgen over het bouwprogramma in relatie tot de OV knoop. De jongere deelnemers zagen vaak juist kansen om met woningen en voorzieningen een aantrekkelijk stedelijk gebied te maken rondom het station.

- **Deelmobiliteit**

Deelmobiliteit is minder besproken. Sommigen gaven aan kansen te zien in elektrische steps, mits er voldoende aanbod wordt gerealiseerd in combinatie met strikt beleid. Een ander idee was het realiseren van een tapis roulant om de afstanden in het gebied te verkleinen. Hierdoor zou minder behoefte ontstaan voor deelmobiliteit. Deelmobiliteit wordt vooral als kansrijk gezien voor de verbetering van de verbinding met het LBSP.

- **Overige ideeën**

Randstedelijke visie op Leiden CS - Gratis OV - Treinstation onder de grond - Tram naar de kust

Plek 3: The Field – duurzaamheid

i. Overzicht van de werkvorm

De workshop duurzaamheid vond plaats in de Field, één van de projecten van de Duurzaamste Kilometer. De workshop begon dan ook met een korte introductie op het thema duurzaamheid en een uitleg over het initiatief van de Duurzaamste Kilometer. Vervolgens werden de zes duurzaamheidsthema's (energie, duurzame mobiliteit, circulariteit, klimaatadaptatie & biodiversiteit en vitaliteit) kort toegelicht aan de hand van grote bordes met afbeeldingen. Zo werd voor de deelnemers duidelijk wat de verschillende duurzaamheidsthema's betekenen. Daarna is aan de deelnemers gevraagd aan welke thema's zij de grootste prioriteit geven. In totaal waren er 200 punten te verdelen over de zes thema's. Het doel is om de deelnemers mee te nemen in het besef dat er keuzes gemaakt moeten worden passend bij de signatuur van het gebied.

De deelnemers gingen onder leiding van de gespreksleiders met elkaar de discussie aan over wat zij de meest relevante thema's en maatregelen vonden. Op basis van de suggesties van de deelnemers verschoven gespreksleiders de magneten over het prioriteitenbord. De workshop eindigde met een korte rondleiding over het circulaire gebied de Field. De prioritering van de duurzaamheidsthema's en de door de deelnemers benoemde maatregelen zullen waar mogelijk worden meegenomen bij de ontwikkeling van de gebiedsvisie voor het stationsgebied.

ii. Verwerking opgehaalde input

In totaal hebben er vijf groepen deelnemers meegedaan met de workshop. Onderstaand zijn de verschillende uitkomsten te zien. De uitkomsten van de verschillende rondes tonen veel overeenkomsten, toch zijn er ook verschillen te zien. Ten eerste werd al tijdens de eerste ronde duidelijk dat het lastig is voor de deelnemers om te kiezen en prioriteiten te stellen. Bij een aantal deelnemers was de eerste reactie dan ook 'Ik wil niet kiezen tussen de thema's, alles moet duurzaam'. Toch lukte het bij elke groep om tot keuzes te komen, al waren er binnen één groep soms verschillende meningen. Zoals te zien in onderstaande afbeeldingen, lukte het dan ook niet elke groep om binnen de gestelde tijd maximaal tweehonderd punten over de thema's te verdelen. Wel lukte het elke groep om met voorbeeldmaatregelen te komen!

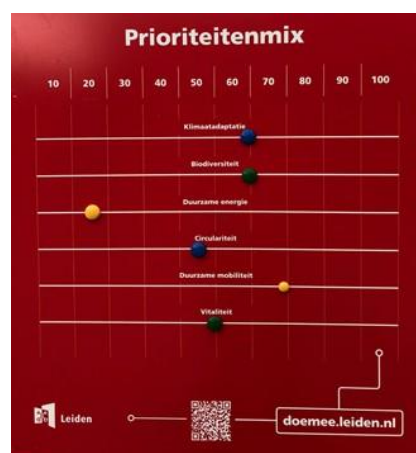
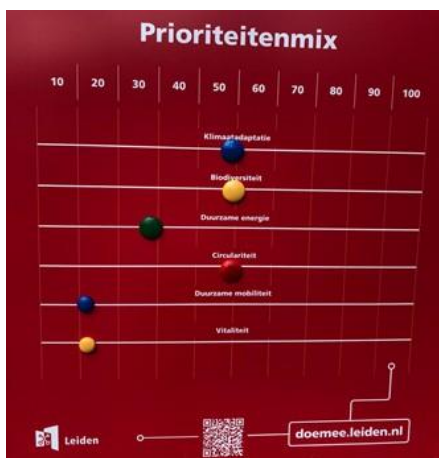
Opvallend is dat bij bijna elke groep het thema '**Vitaliteit**' de meeste punten krijgt. Maar waar voor de een vitaliteit draait om rust en gezondheid, associeert een ander vitaliteit met drukte en gezelligheid. Binnen het thema vitaliteit zijn dan ook verschillende maatregelen genoemd: van festivals organiseren, het tegengaan van eenzaamheid, tot het beperken van geluidsoverlast van het verkeer door middel van houtwanden. Opvallend was dat veel deelnemers een vitaal gebied echt als randvoorwaarde van de herontwikkeling noemen.

Naast vitaliteit kreeg ook het thema **klimaatadaptatie** in veel rondes een hoge score. De deelnemers willen vooral groen in de stad: groene daken, groene gevels, groene bermen, bomen en minder bestrating. Zowel om te gaan met hitte-stress, met water ondergelopen straten te voorkomen en om een aantrekkelijk gebied te creëren. Er is behoefte aan natuur in de stad.

Een ander veel gehoord thema was **mobiliteit**. In een belangrijk OV-knooppunt als het stationsgebied Leiden kan mobiliteit niet als thema ontbreken, zo stelde het merendeel van de deelnemers. Maatregelen die meerdere malen zijn genoemd om duurzame mobiliteit te stimuleren zijn het verminderen van het autogebruik en het beter faciliteren van fietsgebruik door bijvoorbeeld oversteekplaatsen.

De thema's **circulariteit**, **energie** en **biodiversiteit** scoorden aanzienlijk lager. Toch worden ook voor deze thema's innovatieve maatregelen genoemd, zoals:

- Zonnepanelen in gevels (energie)
- Singelpark meer zichtbaar doortrekken richting het station (biodiversiteit)
- Modulair bouwen (circulariteit)
- Beter faciliteren van afvalscheiding (circulariteit)

Plek 4: Connexion locatie (Rijnsburgerweg 1)

i. Overzicht werkvorm

De deelnemers kregen eerst een korte introductie over de locatie en een uitleg over de werkvorm, het maken van een 'moodboard'. Zij kregen hierbij een overzichtskaart te zien met daarbij een aantal vragen en opmerkingen over het gebied om hen te prikkelen en direct aan het denken te zetten.

Aangezien het om een doorlopende workshop ging, zijn deelnemers verspreid over de dag binnengestroomd. De deelnemers zijn veelal in tweetallen gestart om op borden hun samenstelling en/ of 'mood' van de locatie geven. Hierbij werd gebruik gemaakt van een verscheidenheid aan afbeeldingen die voor de deelnemers ter beschikking waren. Verder konden zij dit aanvullen met eigen woorden door middel van stiften.

Wanneer de deelnemers klaar waren met hun moodboard, vond er een kort gesprek met een van de begeleiders plaats voor een eventuele toelichting op het moodboard en werd er een foto van het bord gemaakt om de input te bewaren. Deelnemers hebben positieve feedback gegeven op de vorm van de workshop. Het creëren van een 'mood' aan de hand van afbeeldingen en concrete voorbeelden van locaties bleek een goed middel om het gesprek te voeren.

ii. Verwerking opgehaalde input/ analyse resultaten

Op de dag zelf zijn de moodboards gefotografeerd en hebben de workshopleiders naar aanleiding van de borden gesprekken gevoerd en gevraagd om eventuele toelichting. De borden zijn naderhand gescand zodat deze digitaal worden opgeslagen. In totaal hebben we 21 borden ontvangen (terug te vinden in lijst met bijlagen op Doemee.Leiden.nl). Op basis van de borden en de aanvullende gesprekken kunnen een aantal uitgangspunten, die door meerdere deelnemers zijn genoemd, worden herkend. Tijdens het maken van de gebiedsvisie in het algemeen en meer specifiek voor de Connexion kavel zullen waar mogelijk deze punten worden meegenomen.

De onderwerpen die het meest terugkwamen (**kansen/dromen**):

- Een groene omgeving (openbare ruimte, speelplekken, samenkomen/-werken in het groen).

- Bouwen in 'menselijke maat'. En in lijn daarvan: 'een goede aansluiting bij het Houtkwartier'.
- Variatie in bouw (gevelijn, vorm, hoogte).
- Maak er een echt duurzaam gebied van en probeer aansluiting te zoeken bij de Duurzaamste Kilometer.

E zijn ook een aantal onderwerpen genoemd die in mindere mate terugkwamen:

- Maak voorzieningen voor bijvoorbeeld creatievelingen of andere specifieke doelgroepen. In het naastgelegen Houtkwartier zijn naast enkele scholen nauwelijks voorzieningen
- Creëer geen doorgaande weg in het gebied.
- Betaalbaarheid woningen.
- Bouw voor bepaalde gebruikers/doelgroepen (ouderen, studenten).

Deelnemers hebben ook enkele **zorgen** geuit:

- Geen hoogbouw op dit kavel.
- Parkeernorm 0 lijkt deelnemers onmogelijk en idealistisch. Het leidt in de ogen van de deelnemers tot problemen in de achterliggende wijk (bereikbaarheid en parkeren).
- Problemen met wind, geluid en afwatering zijn door een enkele deelnemer genoemd.

Daarnaast zijn er nog twee algemene aandachtspunten:

- Enkele deelnemers hebben de begeleiders gewezen op het bestaan van oude elementen in de huidige remise die eventueel architectonische waarde hebben. De wens bestaat om deze elementen te behouden. Het is niet helemaal duidelijk om wat voor elementen het zou gaan, wellicht van de oude tramremise die ooit op deze locatie heeft bestaan. Dat zal de stedenbouwkundige nog uitzoeken.
- Daarnaast gaven enkele deelnemers aan dat ze het onduidelijk vinden waar het gebied nu bij hoort, het Stationsgebied of het Houtkwartier.

monie afwisseling in vorm en kleur

leuk groen, maar te hoog

aardig groen, auto-loos straatje

2 aardige, multifunctionele gebouwen

overal wilt groen te realiseren, maar als daktuin niet hoger dan 3 hoog

dat zou goed zijn...

bomen, heel belangrijk, groen is belangrijk

... en dit ook.

Plek 5: Morssingel- en Morspoortterrein

i. Overzicht werkvorm

De deelnemers kregen een korte introductie over de locatie, het 'kansen, zorgen, dromen' bord en een uitleg over de werkvorm: de 'wandeling'. Omdat de deelnemers in verschillende plukjes kwamen liep deze introductie de hele dag door. Vooral in de ochtend en 's middags was er aardig wat aanloop. Vervolgens gingen de deelnemers, afhankelijk van de wandeling die zij gingen lopen (Morspoort of Morssingel) op pad met een wandelkaart met op de achterzijde een vragenlijst.

De vragen corresponderen met een aantal locaties tijdens de korte wandeling door het gebied. De mening over het gebied kon dus echt op locatie gegeven worden.

Na een kwartier waren de meeste deelnemers klaar en leverden zij de vragenlijst in. De vragenlijsten zijn ingescand (terug te vinden in lijst met bijlagen op Doemee.Leiden.nl). Met de meeste deelnemers is vervolgens een gesprek gevoerd over de bevindingen. De belangrijkste uitkomsten daarvan zijn opgenomen op de kansen, zorgen en dromen bordes.

ii. a) De uitkomsten van de vragenlijst Morspoort

- Hoe moet de singel eruitzien? Groen, als onderdeel van het singelpark. Minder autoverkeer bv. eenrichting, geen parkeerplaatsen, groene afscherming van de Leidse Ring Noord en een breed wandelpad. De bebouwing mag aansluiten bij de overkant (Museum van Volkenkunde) of de herenhuizen elders langs de singel.
- Ideeën voor de Bunker? Een herdenkingsmonument voor de tweede wereldoorlog is het meest genoemd. Ook een plek voor kleine kunstexpo, klimmuur, buurtontmoetingsplek, reparatiewerkplaats. Maar ook noemden een aantal mensen dat het wel weg mocht of dat er iets op gebouwd kon worden.
- Hoe de bouwblokken en straatjes in te richten? De referentie Nieuw Leiden is een aantal keer genoemd. Zorg dat het niet te donker is. Zorg voor ondergrondse voorzieningen voor fiets en auto. Bij

het spoor en stationsplein kant mag het wel hoger. Bouw ook sociale woningen en voor doelgroepen als PHD's en postdocs.

- Ontwerp van het parkje? Zorg voor banken en schaduw. Maak er een ontmoetingsplek van eventueel met buurttuin, koffietentje of buurthuis. Behoud sportvoorzieningen en speeltuin. Zorg ook voor voldoende waterbuffer. Maak het groen door bv. geen hekken maar heggen toe te passen. Denk ook aan het onderhoud.

ii. b) De uitkomsten van de vragenlijst Morssingel

- Wat vindt u van het plan in hoofdlijnen? De antwoorden zijn divers. Het merendeels van de deelnemers is enthousiast, maar een enkeling ook negatief. Het gaat van 'een goed plan', 'een goed idee om het blok open te breken', 'een plan met mogelijkheden', 'graag meer hoogbouw i.v.m. woningbouwopgave' tot 'niet realistisch' en 'houdt geen rekening met de bestaande situatie'. Er ligt focus op het behoud van groen en waar mogelijk het uitbreiden ervan. Er zijn zorgen over de precieze invulling van het plan en het behoud van woningen (aan de Morssingel). Hoogbouw op deze plek wordt genoemd als oplossing voor de woningbouwopgave.
- Op dit moment zijn naast het Ibis hotel een Aldi, Kruidvat en Burger King gevestigd op de begane grond. Zijn er andere functies van voorzieningen passend binnen de bedachte nieuwbouw? De antwoorden op deze vraag liepen ook sterk uiteen, maar in het algemeen kwam er een wens naar aanvullende functies naar voren. Betere winkels, kleinschaliger, luxer en gericht op activiteiten (sport en spel). Ook meer en betere kwaliteit horeca is wenselijk.
- Wat kunt u ons meegeven bij het ontwerp van het parkje / versterken van het bestaande groen? Iedereen houdt van groen, zoveel wordt wel duidelijk. Veel gehoord is het behoud en versterken van bestaand groen. Ook de connectie maken met de omgeving, zowel bestaand en nog te ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld door aansluiting toe zoeken met het singelpark, maar ook door daktuinen en straten als lanen aan te leggen. Verder is er een voorkeur voor het versterken van de lokale biodiversiteit. Aanvullende functies voor het groen in de wijk die genoemd werden zijn 'verblijf', 'sport' en 'spel'. Opvallend was dat er nadrukkelijk is aangegeven dat het groen een publieke plek dient te worden voor hele stad, niet enkel voor aanwonenden (stadstuin/park).

iii. c) De belangrijkste kansen, zorgen en dromen

Kansen

Zet in op de menselijke maat bij de verdere planuitwerking. Er liggen groene kansen en zet in op een Co2 neutrale wijk. Parkeergelegenheid ondergronds maken levert veel ruimte op straat op.

Denk ook aan het toevoegen van functies zoals een supermarkt. En geef de bunker een nieuwe functie. Betrek ook de buurtvereniging bij de verdere plannen en uitwerking.

- Menselijke maat
- Maak het cO2 neutraal
- Parkeren ondergronds
- Groene kansen
- Nieuwe functie bunker
- Supermarkt toevoegen
- Een goede binnentuin (Morssingelflat) in relatie met de Singel
- Meer hoogbouw i.v.m. woningbouwopgave

Zorgen

Als de Morspoortgarage niet gecompenseerd wordt heeft dit een grote impact. Ook is er zorg of er voldoende infrastructuur is en de bereikbaarheid voor auto, fiets en voetganger voldoende is. Ook donkere straten en hittestress vragen aandacht. Daarnaast een algemene zorg dat projecten wel gestart worden, maar niet afgemaakt worden.

- Morspoortgarage niet gecompenseerd
- Donkere straten

- Hittestress
- Meer verkeersgeluid
- Voldoende infra en bereikbaarheid voor auto fiets en voetganger
- Bunker is onding
- Projecten eerst afmaken
- Waarom moet er een fietspad door het Morssingel terrein komen?
- Voldoende infra en bereikbaarheid voor auto fiets en voetganger.

Dromen

Een mooie nieuwe ondergrondse garage met daarboven groen is de droom voor deze wijk. Ook kunnen het bijzondere gebouwen worden door een eigentijdse architectuur. In de plint kunnen gezamenlijke voorzieningen voor de bewoners zodat er meer gedeeld kan worden.

Een andere droom is de tunnel Schipholweg te verlengen naar de Plesmanlaan zodat het doorgaande autoverkeer verdwijnt.

- Nieuwe garage
- Gezamenlijke services voor bewoners in de plint (bv gezamenlijke wasmachine)
- Niet een lelijk, maar een mooi nieuw gebouw neerzetten
- Plesmanlaan verlengen
- Klimhal
- Openbaar park voor de hele stad op het Morssingel terrein.

Plek 6: Pesthuis / De Buurt 1.5 (eindlocatie)

i. Overzicht

De eindlocatie van de Meedenk-route lag op het binnenterrein van het Pesthuis, waar nu een tijdelijke invulling is met het voor menig Leidenaar bekende 'De Buurt 1.5'. Voor de deelnemers van de Meedenk-route was een stuk terras gereserveerd, waar men met het startbewijs een gratis drankje kon bestellen. De deelnemers werden welkom geheten door projectleider participatie Wout van der Heijden, die hen meer vertelde over de eindlocatie en met hen in gesprek ging over de ervaringen tijdens de Meedenk-route. Verder waren er twee illustratoren van De Schetswinkel aanwezig, die op basis van gesprekken met de deelnemers een visueel verslag van de dag hebben gemaakt. Dit gold als het laatste input moment en het eindresultaat is een mooi visueel overzicht van de dag. Ook was dit de plek waar de deelnemers hun ansichtkaarten met input, die zij bij de locatie 'identiteit' hadden meegekregen, in konden leveren.

ii. Opgehaalde input

Wat er in de gesprekken met de deelnemers en ook uit de tekening naar voren komt is dat men met name de leefbaarheid in het gebied sterk verbeterd zou willen zien worden en dat het stationsgebied een plek wordt waar mensen willen (kunnen) verblijven. Belangrijk is wel dat de primaire functie van het gebied, het openbaar vervoersknooppunt van de stad en de regio, gewaarborgd blijft. Ook gaf men aan dat er tijdens de ontwikkeling van het gebied genoeg ruimte moet zijn voor een tijdelijke invulling, om op die manier alvast toe te werken naar het nieuwe stationsgebied.

